

POHYBEM

Stezka z kamenů

Pomůcky

Šátky

Pokyny

Děti sestaví z kamenů hmatovou stezku, přičemž první kámen je startovní a poslední cílový. Může jít i o okruh. Úkolem dětí je dostat se pomocí hmatu (rukou i nohou) stezkou od startu do cíle. Děti se nemusí dotknout každého z kamenů, ale zároveň si musejí dávat pozor, aby na stezce nezabloudily.

Hod na čtverec

Pomůcky

Kameny, větve

Pokyny

Jednou větví vytvoříme čáru hodu, další větve použijeme k vyznačení čtverce cca 1x1 m. Každý házející má určený počet kamenů např. 10 a snaží se je hodit tak, aby se trefil do terče (čtverce) a kameny zároveň ve čtverci zůstaly. Pokud si děti označí své kameny nějakou barvou či kresbou, pak se nemusí kameny po každém házejícím počítat a sbírat.

METODICKÝ LIST

Lažánky - opuštěný lom

Témata, která lokalita nabízí:

Sukcese, dřeviny, geologie aj.

Níže několik tipů, jak vzdělávat v lokalitě:

ZÁŽITKOVĚ

Není kámen jako kámen

Pomůcky

Místní kameny

Pokyny

Od významného stromu jeřábu břeku bezpečně sejděte na dno lomu. Domluvte se s dětmi na pravidlech bezpečného pohybu a chování – po kterých cestičkách a do jaké vzdálenosti se pohybovat, jak s kameny zacházet atp.

- Zadejte dětem, aby si našly dva kameny, které budou nějakou svojí vlastností v protikladu, např. světlý x tmavý. Sejděte se v kruhu. Kdo chce, dá své dva kameny asi do výše očí a pomalu obejde ostatní, kteří mají vlastnost v protikladu poznat. Svůj tip ale neříkají, dokud kameny nevidí všichni v kruhu. Pak teprve říkají své tipy, zatímco majitel kamenů bez výrazů v tváři čeká, než padne poslední tip. Poté teprve vlastnost prozradí. Je úžasné, kolik tipů může zaznít, jakých vlastností si ostatní dokážou všimnout.
- Dalším úkolem pro děti je nalézt kámen, jenž se podobá nějakému zvířeti, případně jeho části (hlava, stopa...). Děti mohou využít jeden z dvojice kamenů a nebo si najít v jiném místě lomu nový kámen. Tipování a vyhodnocení pak pokračuje v kruhu obdobně jako v předchozím případě.
- Z přinesených kamenů pak lze tvořit, stavět, více viz druhou stranu.

ZÁŽITKOVĚ

Stonebalancing

Pomůcky

Místní kameny

Pokyny

Jedná se o speciální pojmenování druhu land-artu, ke kterému se využívají výhradně kameny.

Nejde však o pouhé skládání kamenů na sebe, ale spíše výzvu postavit kámen na kámen tak, že nám přijde, že to snad ani nelze. Jde mimo jiné i o cvičení koncentrace, práci s těžištěm kamene, vnímání jeho váhy, tvaru a o rozvoj kreativity, neboť kameny lze na sebe stavět velmi nápaditě, lze stavět i brány a různé sestavy kamenů.

Doporučujeme mít připravený fotoaparát, neboť tato díla bývají, jak už to u land artu chodí, velmi pomíjivá.

BADATELSKY

Vlastnosti kamenů

Pomůcky

Pracovní list, atlas hornin, kladívko (ideálně geologické), ochranné brýle, ocet, lupa

Pokyny

Nechejte děti samostatně či v menších skupinkách zkoumat kameny, vybavte je pracovními listy, kladívkem a ochrannými brýlemi.

Společně vyhodnoťte výzkum, sdílejte zážitky, poznatky a získané dovednosti.

BADATELSKY

Zarůstající lom

Pomůcky

Atlas dřevin, vytištěná mapa lomu

Pokyny

Lom, ve kterém ustala těžba, je ihned kolonizován druhy organismů, kterým místní vlastnosti prostředí vyhovují a dokáží se rychle množit. Místo prochází procesem zvaným sukcese. Vzrostlé stromy podmínky dále proměňují a umožňují výskyt nových druhů. Na této lokalitě můžeme pozorovat mimořádně velké druhové bohatství zejména stromů a keřů.

Vypravte děti atlasy k určování stromů a keřů a vytištěnými mapkami lomu. Úkolem jednotlivců či týmů je ve vymezeném čase nalézt, určit a do mapky zaznamenat co nejvíce druhů.

Otázky k ohlédnutí

- Které druhy jste zaznamenali?
- Které druhy se vyskytují v lomu nejvíce?
- Které jsou nejvzrostlejší? Co z toho vyplývá?
- Které charakteristiky spojují nalezené druhy stromů a dřevin?
- Jak se během sukcese v lomu proměňují místní podmínky?

Kdo se skrývá mezi kameny

Pomůcky

Krabičková lupa, atlas hmyzu a pavoukoců

Pokyny

Nechte děti odklápět a převracet kameny. Ihned pozorujte, jakého živočicha jste v jeho úkrytu vyrušili. Sledujte s dětmi jeho reakci, příp. se pokuste živočicha chytit do krabičkové lupy.

Otázky k ohlédnutí

- Které druhy jste zaznamenali?
- Které charakteristiky spojují nalezené živočichy?
- Proč vyhledávají právě tento typ úkrytu?